

ACTA DA REUNIÓN EXTRAORDINARIA DA COMISIÓN INFORMATIVA DE TRANSPARENCIA, RÉXIME INTERNO E FACENDA DO DÍA 30 DE XANEIRO DE 2024.

PRESIDENTE:

D. JESÚS VÁZQUEZ ALMUIÑA.

VOGAIS:

DONA MARÍA ISABEL COUSELO TORRES.
DONA MARTA FERNÁNDEZ-TAPIAS NÚÑEZ.
D. RAFAEL DOMÍNGUEZ ARTIME.
D. JORGE CUBELA LÓPEZ.
D. JOSÉ CARLOS LÓPEZ CAMPOS.
DONA MARÍA PILAR RAMALLO VÁZQUEZ.
D. MANUEL ALEJANDRO LORENZO ALONSO.
DONA MARÍA NAVA CASTRO DOMÍNGUEZ.
D. GORKA GÓMEZ DÍAZ (*En substitución de D. CARLOS LÓPEZ FONT*).
D. CARLOS GÓMEZ PRADO.
DONA ANA LAURA IGLESIAS GÓNZÁLEZ.
DONA DIGNA ROSA RIVAS GÓMEZ.
D. GREGORIO LUIS AGÍS GÓMEZ.
D. JAVIER IGLESIAS MOUGÁN.
D. XOSÉ CESÁREO MOSQUERA LORENZO.
DONA MARÍA MANUELA RODRÍGUEZ PUMAR.

En Pontevedra, na sala de xuntas do Pazo Provincial, sendo as once horas e corenta e cinco minutos do día 30 de xaneiro de 2024 asisten, baixo a Presidencia de D. Jesús Vázquez Almuiña Presidente da Comisión Informativa de Transparencia, Réxime Interno e Facenda, as deputadas e deputados que ó marxe se sinalan, membros de dita Comisión, de acordo coa correspondente Orde do Día.

No asiste o Deputado, D. Carlos López Font sendo substituído polo Deputado, D. Gorka Gómez Díaz.

Asiste o Sr. Interventor, Don Antonio Graña Gómez.

Actúa como Secretario, por

delegación do Sr. Secretario Xeral, Don José Antonio Gulías Varela, Técnico de Xestión do Servizo de Contratación, Facenda e Patrimonio.

Aberta a sesión, adoptáronse os seguintes acordos:

- 1. MOCIÓN DO GRUPO PROVINCIAL DO PSdeG-PSOE, PARA RECLAMAR DA XUNTA DE GALICIA E DA DEPUTACIÓN O MÁXIMO ESFORZO NA LOITA CONTRA A CONTAMINACIÓN DA COSTA GALEGA PROVOCADA POLA CHEGADA DE PELLETS PLÁSTICOS. (EXPT.-2024002821).**

A voceira do grupo provincial do PSdeG-PSOE, Dona Ana Laura Iglesias González, presentou o día 16 de xaneiro de 2024 co número de rexistro WEB 2024002240 unha moción para reclamar da Xunta de Galicia e da Deputación o máximo esforzo na loita contra a contaminación da costa galega provocada pola chegada de pellets plásticos, cuxo contido é o seguinte:

MOCIÓN PARA RECLAMAR DA XUNTA DE GALICIA E DA DEPUTACIÓN O MÁXIMO ESFORZO NA LOITA CONTRA A CONTAMINACIÓN DA COSTA GALEGA PROVOCADA POLA CHEGADA DE PELLETS PLÁSTICOS.

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

A costa galega está sufrindo un grave episodio de contaminación polos pellets plásticos procedentes do buque Toconao, de bandeira de Liberia, que perdeu o pasado 8 de decembro, a uns 80 kilómetros ao oeste de Viana do Castelo (Portugal). A día de hoxe son xa 80 praias as afectadas pola “marea plástica” que se estende polas tres provincias galegas costeiras.

A concienciación social polo impacto contaminante dos microplásticos é un feito. Estes materiais, ao ser inxeridos por numerosos seres mariños e incorporarse á cadea trófica, producen a morte ao producirles aos animais cambios no metabolismo enerxético, patoloxías intestinais, estrés oxidativo ou alteracións psicomotrices.

A chegada de millóns destes gránulos industriais ás nosas costas está agravando esta situación e será un problema que perdurará durante moitos anos debido ao amplo prazo de biodegradación do plásticos, e por iso é tan importante actuar con urxencia e de xeito coordinado. Fronte a isto cómpre recordar como foron os feitos para poder actuar dunha vez por todas e para solicitar as correspondentes responsabilidades:

A primeira nova que se ten en Galicia destes pellets plásticos é o día 13 de decembro, cando o servizo de emerxencias 112 da Xunta de Galicia alerta a Salvamento Marítimo de que unha persoa tiña atopado o primeiro saco de pellets plásticos na costa. Por tanto, a primeira alerta oficial procede da Xunta de Galicia, a través do 112, e transmítese a un servizo estatal, como é Salvamento Marítimo.

Tras as pesquisas desenvoltas polo Centro de Salvamento Marítimo de Fisterra do Ministerio de Transporte y Movilidad Sostenible conclúese que o buque Toconao pode ser o responsable da chegada de pellets ás costas galegas. Ese mesmo día, o responsable do Centro de Salvamento Marítimo informa ao subdirector do servizo de Gardacostas, organismo dependente da Consellería do Mar da Xunta de Galicia, de que probablemente estes sacos proveñan deste barco e de que o Goberno xa está facendo xestións coa empresa armadora.

O día 26 de decembro, o servizo de Protección Civil da Delegación do Goberno ten coñecemento da chegada de pellets a diferentes puntos da costa, entre eles o parque natural de Corrubedo e traslada á dirección do parque natural toda a información do representante da empresa navieira. Polo tanto, con esta comunicación a Parques Naturais, dependente da Consellería de Medio Ambiente, a Xunta de Galicia volve ter coñecemento da chegada de pellets ás costas pero segue sen activar o Plan territorial

de Continxencias por Contaminación Mariña Accidental da Comunidade Autónoma de Galicia (Plan Camgal).

Non será ata o día 5 de xaneiro, e despois de numerosas informacións nos medios de comunicación e en redes sociais sobre novos avistamentos de pellets na costa, cando a Xunta de Galicia por fin decide activar o Plan Camgal, plan que, cómpre recordar, está integrado no Sistema Nacional de Resposta. Segundo este Sistema Nacional de Resposta, na mar a competencia é por completo do Estado, a través do MITMA, mentres que en terra a competencia é autonómica.

As competencias estatais neste escenario foron exercidas, pois Salvamento Marítimo realizou constantes inspeccións cos medios aéreos, pero non se localizou ningún material ao tratarse de material, que polas súas características (tamaño e cor) é case indetectable en alta mar. Sen embargo, a actuación en terra firme está sendo cuestionada tanto polos concellos máis afectados, como por organizacións ecoloxistas e colectivos de voluntariado.

A Xunta non activou o plan Camgal ata o 5 de xaneiro, o que é o mesmo que dicir que negou o problema ata esa data. Ademais activou o nivel 1 da emerxencia, ou sexa o nivel mínimo que se corresponden con episodios de contaminación de pequena gravidade e extensión. Tardou ata o día 9, tras numerosas peticións en activar o nivel 2, que se da para episodios de gravidade e extensión media, un día despois de que o fixera Asturias. Aínda quedaría a declaración do nivel 3 da emerxencia, para episodios da máxima gravidade que superan a capacidade de resposta da comunidade autónoma. Só cando a emerxencia alcanza os niveis 2 e 3 actívanse os medios estatais para a loita contra episodios de contaminación en terra no marco do Plan Estatal de Protección da Ribeira do Mar contra a Contaminación (Plan Ribeira) do MITECO.

En paralelo, a Xunta de Galicia minimizou o impacto da “marea plástica” afirmando que os gránulos que están aparecendo en todo o litoral galego non son tóxicos, entrando en clara contradición coa Fiscalía de Medio Ambiente, que abriu unha investigación e recalcou que hai indicios de toxicidade deste material que, en todo caso, é altamente contaminante.

O Goberno galego tamén abandonou dun xeito moi notorio aos concellos, que, unha vez máis, corren co peso da resposta dende a Administración pública. O único que fixo a Xunta foi enviar unha carta ás Alcaldías para dicirlles que vaian gardando as facturas para pasar os gastos á aseguradora do barco. Os galegos e galegas sabemos ben o tempo que se tardaron en percibir as indemnizacións da aseguradora do Prestige, polo que o envío desta carta só pode tomarse como unha broma de mal gusto. A Xunta nin amagou con aprobar a declaración de emerxencia de interese galego, prevista na Lei de Emerxencias de Galicia, ferramenta legal que permitiría mobilizar fondos autonómicos de maneira automática para axudar aos concellos nos gastos que xa están a ter.

Ninguén entende que a Xunta de Galicia tardase tanto en aceptar a axuda do Goberno do Estado e, ao mesmo tempo, tratase de promover un conflito institucional para tratar de desviar a atención sobre a súa responsabilidade directa. Como ninguén entende que o presidente da Xunta estivera de vacacións e non pisara ningunha das praias afectadas, ata o punto que tivo que anunciar activación do nivel 2 do Camgal nun acto no concello de A Estrada.

A Deputación tampouco pode permanecer allea diante desta catástrofe e non pode volver dar as costas aos concellos, como sucedeu durante os temporais deste outono e inverno, no que se negou a aprobar un plan de axudas para os concellos. Agora toca facelo sen maior dilación, pois novamente os concellos están soportando cargas que non lle corresponden.

Diante destes feitos, esta Corporación aproba os seguintes

ACORDOS:

- 1. Solicitar á Xunta de Galicia unha maior axilidade avaliando diariamente a emerxencia entre os niveis 2 (medio) ou 3 (extremo) do plan Camgal, aos efectos de optimizar a resposta e a participación dos medios do Estado na loita contra a contaminación en terra contra esta catástrofe medioambiental.*
- 2. Solicitar da Xunta a posta a disposición dos concellos de tódolos medios autonómicos posibles para a retirada do material contaminante das costas galegas.*
- 3. Solicitar da Xunta a creación dun órgano colexiado de colaboración cos concellos e coa Fegamp para ir analizando as necesidades cunha periodicidade mínima semanal.*
- 4. Solicitar á Xunta de Galicia un protocolo claro de actuación para a retirada dos pellets de plástico das nosas costas e para a xestión posterior destes residuos, acabando así coa desinformación actual que están a padecer os concellos, os colectivos ecoloxistas e o voluntariado.*
- 5. Declarar tamén a Emerxencia de Interese Galego, no marco das competencias atribuídas pola Lei de Emerxencias de Galicia, e acompañala de axudas directas aos concellos do litoral, especialmente aos máis afectados por este episodio de contaminación para resarcilos dos gastos que están asumindo en solitario. Que estas axudas se tramiten polo procedemento administrativo de emerxencia. Facer estas axudas compatibles con posteriores indemnizacións que poidan recibir, nun futuro incerto, por parte da aseguradora do buque.*
- 6. Aprobar dende a Deputación de Pontevedra un plan específico de axudas para os concellos do litoral no que se atenda con preferencia aos afectados pola chegada dos pellets plásticos.*

7. *Dirixirse á Presidencia da Xunta para que opte pola cooperación institucional tanto co Estado como cos concellos para sumar tódolos recursos públicos posibles en lugar de practicar a confrontación para fuxir das responsabilidades autonómicas.*

Sometida a votación a moción do grupo provincial do PSdeG-PSOE para reclamar da Xunta de Galicia e da Deputación o máximo esforzo na loita contra a contaminación da costa galega provocada pola chegada de pellets plásticos, obtívose o seguinte resultado:

1. **Votos a favor: (8)**, sendo seis (6) do grupo provincial do PSG-PSOE e dous (2) do grupo provincial do Bloque Nacionalista Galego.
2. **Votos en contra: (9)**, nove do grupo provincial do Partido Popular.
3. **Abstencións: (0)**, ningunha.

A Comisión Informativa de Transparencia, Réxime Interno e Facenda, ditamina desfavorablemente a moción do grupo provincial do PSdeG-PSOE para reclamar da Xunta de Galicia e da Deputación o máximo esforzo na loita contra a contaminación da costa galega provocada pola chegada de pellets plásticos, cos votos a favor das Deputadas e Deputados do grupo provincial do PSG-PSOE e do BNG, e cos votos en contra das Deputadas e Deputados do grupo provincial do Partido Popular.

2. ***MOCIÓN DEL GRUPO PROVINCIAL DEL PSdeG-PSOE, PARA ESIXIR DA DEPUTACIÓN A LICITACIÓN INMEDIATA DA PRIMEIRA FASE DAS OBRAS DA ESTRADA EP-2702 AMOEDO-OS VALOS E A CONTINUIDADE DA REFORMA INTEGRAL DURANTE O ACTUAL MANDATO COAS DÚAS FASES RESTANTES.(EXPT.-2024002823).***

A voceira do grupo provincial do PSdeG-PSOE, Dona Ana Laura Iglesias González, presentou o día 16 de xaneiro de 2024 co número de rexistro WEB 2024002242 unha moción para esixir da Deputación a licitación inmediata da primeira fase das obras da estrada EP-2702 Amoedo-Os Valos e a continuidade da reforma integral durante o actual mandato coas dúas fases restantes, cuxo contido é o seguinte:

MOCIÓN PARA ESIXIR DA DEPUTACIÓN A LICITACIÓN INMEDIATA DA PRIMEIRA FASE DAS OBRAS DA ESTRADA EP-2702 AMOEDO-OS VALOS E A E CONTINUIDADE DA REFORMA INTEGRAL DURANTE O ACTUAL MANDATO COAS DÚAS FASES RESTANTES.

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

O Goberno da Deputación fixo do modelo de mobilidade segura e inclusiva nas estradas provinciais un dos eixes das políticas provinciais. Ao longo dos últimos 8 anos executáronse decenas de obras en tódolos concellos da provincia en base aos principios expresados no decálogo de estradas provinciais aprobado pola Deputación.

Co traspaso de poderes a resultas das últimas Eleccións Municipais quedaron na área de Infraestruturas numerosos proxectos redactados ou en fase de redacción e listos para a súa licitación, ademais da correspondente tramitación administrativa para a sinatura dos convenios cos concellos involucrados.

O 10 de outubro pasado o anterior deputado de Infraestruturas celebrou unha xuntanza co ex-alcalde, Andrés Iglesias (PP) na que se acordou o inicio do expediente para a licitación da primeira fase das obras da estrada provincial EP-2702, unha vez que o alcalde, ás portas das Eleccións, cambiou de actitude tras catro anos de bloqueo a esta obra, a pesar das protestas da Plataforma Veciñal.

A obra está valorada en 968.984 euros para optimizar a estrada entre o núcleo de Nespereira e o remate no entronque coa N-550, en Os Valos, é dicir, entre os PQ 6+500 e o PQ 7+980. Segundo o acordo co Concello, a Deputación asume o 100% da actuación ao tratarse dun tramo sen presión residencial e que, por tanto, non require nin de senda, nin da instalación de servizos municipais. Trátase dun tramo con varias curvas que requiren de mellora da visibilidade e cun alto tráfico de vehículos pesados en dirección ao polígono de Amoedo.

O actual alcalde de Pazos de Borbén xa remitiu á Deputación toda a documentación necesaria para a expropiación dos terreos afectados, polo que nada impide, agás a falta de vontade política do novo equipo de goberno provincial, a licitación da obra dando cumprimento aos compromisos adquiridos co anterior alcalde.

Ademais, a Deputación asumiu o compromiso de executar as dúas seguintes fases da estrada ata completar os case 8 Km de trazado da EP-2702 tanto na contorna de Nespereira, incluíndo a construción dunha senda peonil, e, finalmente, na entrada ao polígono de Amoedo.

Sen embargo, o actual alcalde vén de facer público o seu malestar pola actitude do novo Goberno provincial que nin contesta aos seus requerimentos nin o recibe, nunha actitude partidista da actual deputada de Infraestruturas, Isabel Couselo, que contrasta coa política de portas abertas e información constante que practicaba o anterior Goberno provincial e o deputado Gregorio Agís con tódolos alcaldes e alcaldesas da provincia.

Por tanto, a obra foi bloqueada durante catro anos polo anterior alcalde do PP, que só cambiou de idea ás portas das Eleccións, e agora está bloqueada polo Goberno provincial do PP, despois do resultado das Eleccións, na que o Partido Popular perdeu a Alcaldía de Pazos de Borbén.

Diante de todo isto, o Pleno insta á Deputación ao cumprimento dos seguintes

ACORDOS:

- 1. Licitación de inmediato a primeira fase da reforma da EP-7602 de acordo co proxecto redactado e os acordos alcanzados co anterior alcalde de Pazos de Borbén, asumidos polo actual.*
- 2. Avanzar na redacción da segunda fase na contorna do núcleo de Nespereira para a súa execución unha vez remate a primeira fase.*
- 3. Executar a terceira fase ata Amoedo unha vez rematada a segunda fase, de xeito que a totalidade do trazado estea reformado antes do remate do actual mandato.*

Sometida a votación a moción do grupo provincial do PSdeG-PSOE para esixir da Deputación a licitación inmediata da primeira fase das obras da estrada EP-2702 Amoedo-Os Valos e a continuidade da reforma integral durante o actual mandato coas dúas fases restantes, obtívose o seguinte resultado:

- 1. Votos a favor: (8)**, sendo seis (6) do grupo provincial do PSG-PSOE e dous (2) do grupo provincial do Bloque Nacionalista Galego.
- 2. Votos en contra: (9)**. nove do grupo provincial do Partido Popular.
- 3. Abstencións: (0)**, ningunha.

A Comisión Informativa de Transparencia, Réxime Interno e Facenda, ditamina desfavorablemente a moción do grupo provincial do PSdeG-PSOE para esixir da Deputación a licitación inmediata da primeira fase das obras da estrada EP-2702 Amoedo-Os Valos e a continuidade da reforma integral durante o actual mandato coas dúas fases restantes, cos votos a favor das Deputadas e Deputados do grupo provincial do PSG-PSOE e do BNG, e cos votos en contra das Deputadas e Deputados do grupo provincial do Partido Popular.

E non habendo máis asuntos que tratar, pola Presidencia dáse por finalizado o acto, sendo as once horas e cincuenta minutos do día arriba sinalado, do que, como Secretario, dou fe.

O Secretario da Comisión
Asdo.: José Antonio Gulías Varela
(*Documento asinado electrónicamente ó marxe*)

